

XIQUETS DE LA GUERRA ESPANYOLA A ANTELLA (1936-1939)

JOAN FRANCESC HERRERO I PIQUERES

XIQUETS/TES DE MADRID EVACUATS A ANTELLA EN LA GUERRA CIVIL DEL 1936-1939

El nostre amic Alejandro Conejero, en la Lloca de l'any 2006, pàgina 32, que commemorava el 75^è. Aniversari de la II República Espanyola, ja ens parla que a setembre de l'any 1937 a Espanya hi havien 564 colònies que acolliren a 45.248 xiquets i xiquetes. D'aquestes 158 eren col·lectives i 406 de règim familiar.

En aquest treball tractarem de reflectir i recopilar tots/tes xiquets/tes que al llarg de la guerra civil de 1936-1939, foren evacuat a Antella, així com els lloc on foren acollits, tant en règim d'internat com familiar, per això hem fet els següents apartats:

- 1** Llistat general de xiquets/tes evacuats a Antella que es troba a l'Ajuntament.
- 2** Evacuats del col·legi “Ricardo de la Vega” de Madrid.
  - a) Dades generals
  - b) Biografies
- 3** Escola-llar, a Antella
  - a) Dades generals
  - b) Alumnes

XIQUETS/ES EVACUATS A ANTELLA

Aquests llistats s'han obtingut, en la seua major part, de la consulta de les fitxes del

Ministeri de Sanitat i Assistència Social Oficina Central d'Evacuació i Assistència a Refugiats les quals es troben a l'Arxiu Municipal d'Antella (**Amd'A**). Sembla que es realitzaven aquestes fitxes, a mena d'empadronament, a totes les persones evacuades en la guerra que entraven al poble, on a més de les dades que consten també es feia constar les vacunes sanitàries de l'època, sobretot, les del tifus i pigota.

Abella Bort, Vicente

- . **AMd'A H-99/1**
- . Vingué d'Alqueries (Vila-real) als 3 anys
- . Son pare estava al front.
- . Data d'evacuació 12 de juny de 1938
- . Vingué amb sa mare Vicenta Bort Sanahuja.
- . No consta on foren acollits.

Abellà Conde, Isabel

- . **AMd'A H-99/1**
- . Vingué d'Alqueries (Vila-real), als 4 anys
- . Vingué amb sa mare i el seu avi Miguel Abella Blanc
- . Data d'evacuació 13 de juny de 1938
- . Son pare estava al front.
- . Acollits per F. Verdeguer c/. Raval, s/n d'Antella

Adsuara Zaragoza, Carmen

- . **AMd'A H-98/10**
- . Vingué d'Almassora (Castelló), amb 11 anys.
- . Amb sa mare i tres germans
- . Data d'evacuació 24 d'abril de 1938
- . Acollida per Antonio Mateu c/. G. Prim, s/n. Antella.

Adsuara Zaragoza, Joaquin

- . **AMd'A H-98/10**
- . Vingué d'Almassora (Castelló), amb 7 anys
- . Ídem que sa germana Carmen Adsuara Zaragoza

Adsuara Zaragoza, José

- . **AMd'A H-98/10**
- . Vingué d'Almassora (Castelló), amb 3 anys
- . Ídem que sa germana Carmen Adsuara Zaragoza

Adsuara Zaragoza, Sol

- . **AMd'A H-98/10**
- . Vingué d'Almassora (Castelló), amb 3 mesos
- . Ídem que sa germana Carmen Adsuara Zaragoza.

Agulleiro Navarro, Blas

- . **AMd'A H-99/1**
- . Vingué de Vila-real amb 14 mesos
- . Vingué amb sa mare
- . Son pare estava al front
- . Acollits per B. Capella c/. Raval, s/n d'Antella

Amoros Barrachina, María

- . **AMd'A H-99/1**
- . Vingué de Vila-real amb 3 anys
- . Vingué amb sa mare María Barrachina Visiat, de 29 anys, la seua avia i germà.
- . Data d'evacuació 13 de juny de 1938
- . Son pare estava al front
- . Acollits per B. Capella c/. Raval, s/n d'Antella

Amoros Barrachina, Pascual

- . **AMd'A H-99/1**
- . Vingué de Vila-real, amb 1 any
- . Ídem que sa germana Maria Amoros Barrachina

Anguita González, Maria Luisa

- . Vingué de Madrid als tres anys

Anguita González, Rafael

- . Vingué de Madrid, als sis anys

Anguita González, Pedro

- . Vingué de Madrid, als 5 anys

Anguita González, Juan José

- . Vingué de Madrid als 10 anys

Arnau Canos, Eugenio

- . **AMd'A H-99/1**
- . Vingué de Moncofa (Castelló), amb 15 anys
- . Vingué amb son pare i dos germanes, Isabel (de 20 anys) i Teresa (de 18 anys)
- . Data d'evacuació 20 de juny de 1938
- . Acollits per D. Noguera c/. F. Azzati, s/n d'Antella

Arroyo Vicente, Aurelio

- . Vingué de Buenavista als 11 anys
- . **AMd'A H-98/10**
- . Data d'evacuació 03 de desembre de 1936
- . El dia 10 de maig de 1938, passa a l'Escola Llar

Balaguer Capitán, Emilia

- . **AMd'A H-98/10**
- . Vingué d'Almassora (Castelló), amb 12 anys
- . Vingué amb sa mare i el germà
- . Data d'evacuació 24 d'abril de 1938
- . Acollida per Antonio Mateu c/. G. Prim, s/n. Antella

Balaguer Capitán, José

- . **AMd'A H-98/10**
- . Vingué d'Almassora (Castelló), amb 8 mesos
- . Vingué amb sa mare i una germana
- . Data d'evacuació 24 d'abril de 1938
- . Acollit per Antonio Andreu c/. G. Prim, s/n. Antella

Baquer Zaragoza, Francisca

- . **AMd'A H-99/1**
- . Vingué de Coves de Vinromà (Castelló) amb 8 anys
- . Vingué amb sa mare, avi i un germà
- . Data d'evacuació 20 d'abril de 1938
- . Son pare estava al front.
- . Acollits per J. Estarlich c/. G. Riquelme, 8 d'Antella
(Veure Paoner Zaragoza, Vicente)

Barrios Capilla, Martín

- . Vingué de Madrid als 13 anys

Benito Casado, Fernando

- . Vingué de Madrid als 3 anys

Benito Casado, Antonio

- . Vingué de Madrid als 5 anys

Benito Casado, Carlos

- . Vingué de Madrid als 7 anys

Benito Casado, Angela

- . Vingué de Madrid als 8 anys

Bonafonte Arena, Manuel

- . Vingué de Madrid als 9 anys

Família Bort - Cardà

José Bort Cabrera	=	María Cardà Esteve
43 anys, afiliat a UGT des de 1922		35 anys, afiliada a UGT des de 1925
JOSEÉ	MARÍA	PASCUAL
10 anys	8 anys	5 anys

. **AMd'A H-99/1**

- . Venien tota la família d'Alqueries (Vila-real)
- . Data d'evacuació 16 de juny de 1938
- . No consta la família acollidora d'Antella

Família Budí - Budí

Vicente Budí Muñoz	=	Pascuala Budí Usó	
69 anys		36 anys	
TERESA	ROSA	ENRIQUE	VICENTE
15 anys	13 anys	12 anys	2 anys

. **AMd'A H-99/1**

- . Data d'evacuació 13 de juny de 1938
- . Vingueren els pares, quatre germans, avis i tia Rosa Budí Usó, que tenia el marit desaparegut al front.
- . Acollits per F. Verdeguer, c/. Raval s/n d'Antella

Burillo Burillo, José

- . **AMd'A H-99/1**
- . Vingué d'Alqueries (Vila-real), amb 6 anys
- . Vingué amb sa mare María Burillo Vicent de 32 anys
- . Data d'evacuació 13 de juny de 1938
- . Son pare estava al front.

Calvo García, Francisco

- . Vingué de Madrid als 14 anys
- . **AMd'A H-98/10**
- . Vingué del Carrer Bastero, 8 de Madrid

- . Data d'evacuació 16/10/1936
- . Acollit per F. Sanchis c/. L. De Sirval, 9 Antella

Cabrera Vinaixa, María

- . **AMd'A H-99/1**
- . Vingué de Vila-real amb 10 anys
- . Vingué amb sa mare i una germana
- . Data d'evacuació 13 de juny de 1938
- . Acollits per B. Capella c/. Raval s/n d'Antella

Cabrera Vinaixa, Carmen

- . **AMd'A H-99/1**
- . Vingué de Vila-real amb 7 anys
- . Ídem que sa germana Maria Cabrera Vinaixa

Família Cabrera – Avellana

Bautista Cabrera García = Antonia Avellana Tellos
 54 anys, obrer   55 anys, ama de casa

ANTONIA 28 anys	CARMEN 25 anys	SANTIAGO 13 anys
--------------------	-------------------	---------------------

- . **Amd'A H-99/1**
- . Vingueren tota la família
- . Data d'evacuació 13 de juny de 1938
- . Estaven al front tres germans
- . Acollits per J. Mateu c/. Pablo Iglesias, s/n d'Antella

Candelas Barrios, José Luis

- . Vingué de Madrid als 8 anys

Candelas Barrios, Juan Manuel

- . Vingué de Madrid als 3 anys

Carregi Gil, María

- . **AMd'A H-99/1**
- . Vingué d'Alquerias (Vila-real), amb 3 anys
- . Vingué amb sa mare
- . Son pare estava al front
- . Data d'evacuació 13 de juny de 1938

Constat Fernández, Luisa

- . Vingué de València als 8 anys
- . **AMd'A H-98/10**
- . Era natural de Sevilla
- . Data d'evacuació 1 de maig de 1938
- . Passà a l'Escola Llar el dia 10 de maig de 1938

Constat Fernández, José María

- . Vingué de València als 11 anys

AMd'A H-98/10

- . Era natural de Sevilla
- . Data d'evacuació 1 de maig de 1938
- . Entrà a l'Escola Llar el dia 10 de maig de 1938

Chantár Barrios, Maria Luz

- . Vingué de Madrid als 5 anys

Chantár Barrios, César

- . Vingué de Madrid als 3 anys

Clemente Anton, Ignació

- . Vingué de Madrid als 6 anys
- . **AMd'A H-98/10**
- . Data d'evacuació 11 de desembre de 1936.
- . Entrada a l'Escola Llar el dia 21 d'abril de 1938
- . Son pare estava al front d'Aragó

Clemente Anton, Rafaela

- . Vingué de Madrid als 8 anys

Clemente Moreno, Maria

- . Vingué de Madrid als 8 anys

Clemente Moreno, Antonio

- . Vingué de Madrid als 4 anys

Clemente Moreno, Carlos

- . Vingué de Madrid als 9 anys

Clemente Moreno, Luis

- . Vingué de Madrid als 13 anys

Clemente Moreno, Concha

- . Vingué de Madrid als 5 anys

Diaz Cañete, Manuel

- . Nascut a Màlaga el dia 9 de desembre de 1931
- . Fill de Pasqual i Maria
- . Vingué de Màlaga als 6 anys
- . Casat amb Josefa Montava Esplugues a Alcoi el dia 7 de juliol de 1956
- . **AMd'A H-98/10**
- . Data d'evacuació 8 d'abril de 1937
- . Entrada a l'Escola Llar el dia 10 de maig de 1938

Diaz Cañete, Gregorio

- . Vingué de Màlaga, als 7 anys
- . **Amd'A H-98/10**
- . Data d'evacuació 8 d'abril de 1937
- . Entrada a l'Escola Llar 10 de maig de 1938

Diaz Cañete, Antonio

- . Vingué de Màlaga, als 8 anys
- . **AMd'A H-98/10**
- . Data d'evacuació 8 d'abril de 1937
- . Entrada a l'Escola Llar 10 de maig de 1938

Diaz Romelalo, Teresa

- . Vingué de Madrid als 11 anys

Diaz Villasante, Rafael

- . Vingué de Madrid als 12 anys

Diaz Villasante, Concha

- . Vingué de Madrid als 6 anys

Dominguez Martínez, Florentino

- . Vingué de Madrid als 13 anys

Dominguez Martínez, Francisco

- . **AMd'A H-98/10**
- . Vingué de Madrid als 16 anys
- . Evacuat 2 de desembre de 1936
- . Acollit per F. Tolosa del c/. Xúquer, 8 d'Antella
- . Tenia un germà al front de Madrid

Donos Martínez, Magdalena

- . Vingué de Madrid als 8 anys
- . **AMd'A H-98/10**
- . Data d'evacuació octubre de 1936
- . Entrada a l'Escola Llar 10 de maig de 1938

Donos Martínez, Nicolasa

- . Vingué de Madrid als 10 anys
- . **AMd'A H-98/10**
- . Data d'evacuació octubre de 1936
- . Entrada a l'Escola Llar 10 de maig de 1938

Donos Martínez, Francisco

- . Vingué de Madrid als 12 anys
- . **AMd'A H-98/10**
- . Data d'evacuació octubre de 1936
- . Entrada a l'Escola Llar 10 de maig de 1938

Escobar Mendez, José María

- . Vingué de Madrid als 10 anys

Esteban Pérez, Enrique

- . Vingué de Madrid als 10 anys

Fonbona Guijarro, Federico

- . Vingué de Madrid als 10 anys
- . **AMd'A H-98/10**

- . Data d'evacuació 7 de març de 1938
- . Entrada a l'Escola Llar 10 de maig de 1938
- . Tenia dos germans desapareguts en el front

Forner Arriola, María Margarita

- . **AMd'A H-99/1**
- . Vingué d'Orpesa (Castelló), amb 7 anys
- . Vingué amb sa mare Valentina Arriola Forner de 35 anys, natural d'Uruguai, afiliada a UGT des de 1937.
- . Son pare estava al front
- . No consta la família acollidora

García Fernández, Agustín

- . Vingué de Madrid als 13 anys
- . **AMd'A H-98/10**
- . Data d'evacuació 16 d'octubre de 1936
- . Acollit per B. Piqueres c/. G. Rubio 15 d'Antella

García Manzana, José

- . **AMd'A H-99/2**
- . Vingué d'Alqueries (Vila-real), amb 6 anys
- . Vingué amb sa mare i dos germans
- . Data d'evacuació 13 de juny de 1938
- . Acollit al carrer Xúquer, no consta la família

García Manzana, Bautista

- . **AMd'A H-99/2**
- . Vingué d'Alqueries (Vila-real), amb 4 anys
- . Vingué amb sa mare i dos germans
- . Data d'evacuació 13 de juny de 1938
- . Acollit al carrer Xúquer, no consta la família

García Manzana, Amparo

- . **AMd'A H-99/2**
- . Vingué d'Alqueries (Vila-real), amb 2 mesos
- . Vingué amb sa mare i dos germans
- . Data d'evacuació 13 de juny de 1938
- . Acollit al carrer Xúquer, no consta la família

García Relaño, Carmen

- . Vingué de Madrid als 3 anys
- . **AMd'A H-98/10**
- . Data d'evacuació 26 d'abril de 1937
- . Acollida en la Pl. De la República – Casa Abadía per C. Relaño

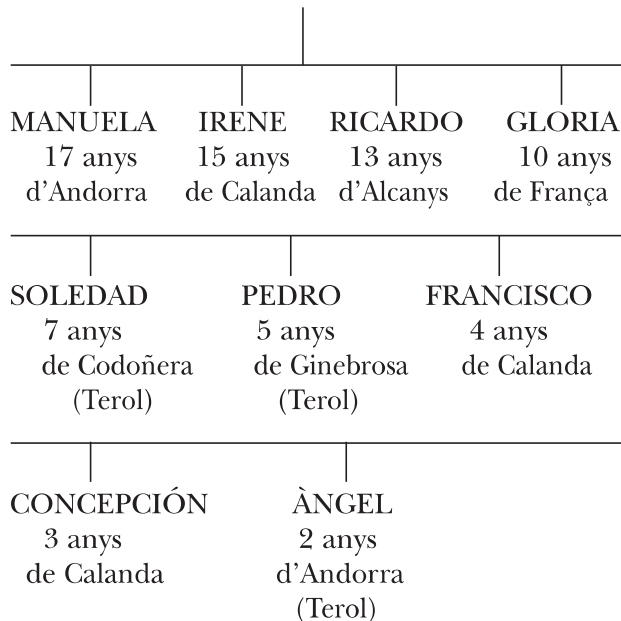
García Relaño, Fernando

- . Vingué de Madrid als 12 anys
- . **AMd'A H-98/10**
- . Data d'evacuació 26 d'abril de 1937
- . Acollida en la Pl. De la República – Casa Abadía per C. Relaño

Família Gavarri - Clavería

. AMd'A H-98/10

José Gavarri Escudero = Felisa Clavería Escudero

Gavarri Escudero, José - Clavería Escudero, Felisa

. AMd'A H-98/10

. Amd'A H-98/10

. Era jornalers de 50 anys Tenia 38 anys

. Natural d'Alcanys

. AMd'A H-98/10

. Família amb nou fills

. Data d'evacuació 15 de març de 1938

. Entrada a Antella el dia 25 d'abril de 1938

. Família acollida per Blas Torres del carrer Blasco Ibañez, s/n d'Antella

Giménez Montero, Claudia

. Vingué de San Juan de la Nava (Avila) als 10 anys

. AMd'A H-98/10

. Data d'evacuació 19 d'octubre de 1936

. Entrada a l'Escola Llar 10 de maig de 1938

Gimeno Llorens, José

. AMd'A H-99/1

. Vingué d'Orpesa (Castelló), amb 4 anys

. Vingué amb els seus pares, José Gimeno Llorens, de 39 anys, de professió carreter; no consta el nom de la mare.

. Data d'evacuació 14 de juny de 1938

. No consta la família acollidora d'Antella

Gimeno Llorens, Laurentino

. AMd'A H-99/1

. Vingué d'Orpesa (Castelló), amb 4 mesos

. Ídem que son germà José Gimeno Llorens

González Pascual, Josefina

. Vingué de San Juan de la Nava (Avila) als 10 anys

. AMd'A H-98/10M

. Data d'evacuació 10 d'octubre de 1936

. Entrada a l'Escola Llar 10 de maig de 1938

. Son pare treballava en una fàbrica de guerra a València

González Pontide, Mercedes

. Vingué de Madrid als 12 anys

. AMd'A H-98/09

. Data d'evacuació 15/10/1936

. Fou enviada des del Sindicat C N T

. Acollida per J. Villalba c/. Blasco Ibañez, 22 d'Antella

González Pontide, Antonio

. Vingué de Madrid als 4 anys

. AMd'A H-98/09

. Data d'evacuació 15/10/1936

. Fou enviada des del Sindicat C N T

. Acollida per J. Villalba c/. Blasco Ibañez, 22 d'Antella

Jiménez Montero, Claudia

. AMd'A H-99/1

. Vingué de S.J.de la Nava (Avila), amb 10 anys

. Data d'evacuació 10 d'octubre de 1936

. Entrada en l'Escola Llar el 10 de maig de 1938

Hervás García, Antonio

. Vingué de Morella (Castelló), als 6 anys

. AMd'A H-98/10

. Data d'evacuació 28 de març de 1938

. Vingué amb sa mare

. Acollit per E. Vidal c/. J. Nakens, 3 d'Antella

Julve Comin, Joana María

. Vingué de C de Olivar (Terol) als 12 anys

. AMd'A H-98/10

. Data d'evacuació 13 de març de 1936

. Acollida per J. Serrano c/. G. Prim, s/n d'Antella

Julve Comin, Joan

. Vingué de C de Olivar (Terol) als 10 anys

López, Josefa

. Vingué de Madrid als 4 anys

López Romanó, Juan

. Vingué de Tetuán de las Victorias als 10 anys

López Requejo, Margarita

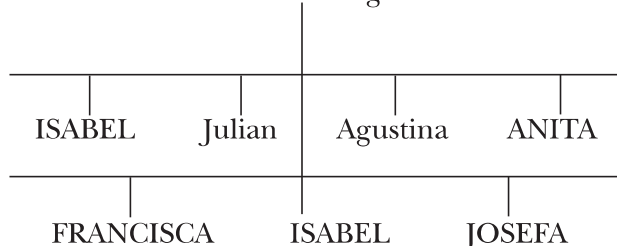
- . Vingué de Madrid als 12 anys

Martí Forcada, Patrocinio

- . **AMd'A H-98/10**
- . Vingué d'Almassora (Castelló) amb 4 mesos
- . Vingué amb sa mare i un germà
- . Data d'evacuació 24 d'abril de 1938
- . Son pare estava al front de Llevant.
- . Acollit per Antonio Mateu c/. G. Prim, s/n d'Antella

Família Masa - Millán

Crisanto Masa Molano = Brigida Millán Mellado

NOTA: Els fills Julián i Agustina no vingueren a Antella.

Masa Millán, Julian

- . Nascut a Miajadas el dia 7 d'octubre de 1928
- . Faltà el dia 30 de juny de 1929

Masa Millán, Agustina

- . Nascuda a Miajadas el dia 18 de desembre de 1932

Masa Millán, Josefa

- . Nascuda el dia 18 de gener de 1937
- . Filla de Crisanto i Brigida
- . Vingué de Miajadas (Càceres) als 2 anys
- . Faltà a Saragossa el dia 8 de maig de 2012

Masa Millán, Francisca

- . Vingué de Miajadas (Càceres) als 4 anys
- . Faltà a Saragossa el dia 12 de maig de 1952, amb 19 anys.

Masa Millán, Isabel

- . Vingué de Miajadas (Càceres) als 13 anys

Masa Millán, Anita

- . Nasqué a Miajadas, el dia 10 de febrer de 1931
- . Filla de Crisanto i Brigida
- . Vingué de Miajadas (Càceres) als 6 anys
- . Faltà a Saragossa el dia 20 de novembre de 2003

Masa Millán, Agustin

- . Nasqué a Miajadas el dia 6 de febrer de 1935
- . Filla de Crisanto i Brigida
- . Vingué de Miajadas (Càceres) als 3 anys
- . Faltà a Saragossa el dia 8 de maig de 1972

Mediavilla Paredes, Concepción

- . Vingué de Somorrostro als 3 anys

Mediavilla Paredes, Gloria

- . Vingué de Somorrostro als 7 anys

Mediavilla Paredes, Eugenia

- . Vingué de Somorrostro als 14 anys

Mendez Sansegundo, Justo

- . Vingué de Madrid als 13 anys

Família Nostrort - Gil

José Nostrort Moles 45 anys, afiliat a UGT, des de 1919	=	Pascuala Gil Vila 42 anys, afiliada a UGT des de 1919
---	---	---

JOSÉ 14 anys	BAUTISTA 13 anys
-----------------	---------------------

. AMd'A H-99/1

- . Vingueren tots d'Alqueries (Vila-real)
- . Data d'evacuació 13 de juny de 1938
- . Acollits per B. Capella c/. Raval, s/n d'Antella

Nuño Bonet, Pascual

- . Vingué de Planas (Saragossa), als 6 anys
- . **AMd'A H-98/10**
- . Data d'evacuació 2 d'abril de 1938
- . Entrada en l'Escola Llar 10 de maig de 1938

Nuño Bonet, Gloria

- . Vingué de Planas (Saragossa) als 10 anys
- . **AMd'A H-98/10**
- . Data d'evacuació 2 d'abril de 1938
- . Entrada en l'Escola Llar 10 de maig de 1938

Nuño Bonet, José

- . Vingué de Planas (Saragossa) als 11 anys

Paoner Zaragoza, Vicente

- . **AMd'A H-99/1**
- . Vingué de Coves de Vinromà (Castelló), amb 4 anys

- . Vingué amb sa mare, avia i germà.
- . Son pare estava al front
- . Data d'evacuació 20 d'abril de 1938
- . Acollits per J. Estarlich c/. G. Riquelme, 6 d'Antella (veure Baquer Zaragoza)

Penilla Fernández, José Antonio

- . Vingué de València amb 5 anys

Peñas Sánchez, María

- . Vingué de Madrid als 9 anys
- . **AMd'A H-98/10**
- . Data d'evacuació 22 d'octubre de 1936
- . Entrada a l'Escola Llar 10 de maig de 1938
- . Tenia a son pare en el front de Madrid

Família Peris - Macià

Juan Peris Vilar = No consta el nom de la mare 42 anys, afiliat a UGT des de 1938 i al P.S. des de 1931 soldat d'infanteria, donat per inútil al servei militar

VICENTA	JUAN	DOLORES	LIBERTAD
15 anys	12 anys	9 anys	6 anys

- . **AMd'A H-99/1**
- . Vingueren d'Alqueries (Vila-real)
- . Vingueren el matrimoni amb els quatre fills
- . Data d'evacuació 13 de juny de 1938
- . Acollits per E. Abad c/. Raval, 10 d'Antella

Peris Mezquita, Vicente

- . **AMd'A H-99/1**
- . Vingué d'Alqueries (Vila-real), amb 8 anys
- . Vingué amb els seus oncles
- . Data d'evacuació 12 de juny de 1938
- . No consta la família acollidora

Pérez Martín, José

- . Vingué de Madrid als 12 anys
- . Evacuat el 16 d'agost de 1936.
- . Acollit per D. Sanchis del carrer Ramon i Cajal, 9 d'Antella. (AMd'A H-98/9)

Pescador García, Federico

- . Vingué de Teruel als 5 anys
- . **AMd'A H-98/10**
- . Data d'evacuació 28 de desembre de 1937
- . Entrada a l'Escola Llar 10 de maig de 1938

Pescador García, Enrique

- . Vingué de Teruel als 11 anys
- . **AMd'A H-98/10**
- . Data d'evacuació 28 de desembre de 1937
- . Entrada a l'Escola Llar 10 de maig de 1938

Pinedo Fernández, Carlos

- . Vingué de Madrid als 7 anys

Pinedo Fernández, Ángel

- . Vingué de Madrid als 8 anys

Piñan Ortuño, Juan José

- . Vingué de Madrid als 13 anys

Preste Ortega, Julián

- . Vingué de Madrid als 12 anys

Renau Richau, Concepción

- . **AMd'A H-99/1**
- . Vingué amb 13 anys d'Orpesa amb els seus pares
- . Data d'evacuació 14 de juny de 1938
- . No consta la família acollidora

Roca Renau, Pilar

- . **AMd'A H-99/1**
- . Vingué amb 4 anys d'Orpesa (Castelló)
- . Vingué amb sa mare Pilar Renau Valls de 32 anys, afiliada a UGT, i una germana
- . Data d'evacuació 14 de juny de 1938.
- . No consta la família acollidora
- . Son pare estava al front.

Roca Renau, Carmen

- . **AMd'A H-99/1**
- . Ídem que sa germana: No consta l'edat en la fitxa

Roche Conesa, José

- . Vingué de Carabanchel (Madrid) als 10 anys

Roche Conesa, Asunción

- . Vingué de Carabanchel (Madrid) als 8 anys

Roche Conesa, Libertad

- . Vingué de Carabanchel (Madrid) als 7 anys
- . **AMd'A H-98/9**
- . Data d'evacuació 26 d'abril de 1937
- . Vingué amb sa mare i cinc germans
- . Acollida en la Pl. De la República – Casa Abadía

Roche Conesa, Rafaela

- . Vingué de Carabanchel (Madrid) als 12 anys

Roig Braulio, Guillermo

- . **AMd'A H-99/1**
- . Natural de Mataró, vingué de Borriana amb 15 anys
- . Vingué amb son pare Felipe Roig Vernia de 50 anys i sa mare Maria Braulio Gerola, de 44 anys
- . Era forner, i afiliat a UGT des de 1936
- . Data d'evacuació 13 de juny de 1938
- . Tenia un germà al front.
- . No consta la família acollidora

Rubio Giménez, Cristina

- . Vingué de Madrid als 12 anys
- . **AMd'A H-98/9**
- . Data d'evacuació 30 de novembre de 1936
- . Vingué amb la seua àvia i una tia.
- . Tenia un germà Guàrdia d'Assalt.
- . Acollida per J. Montagudo c/. Raval, 5 d'Antella

Rupert Candao, José

- . **AMd'A H-99/1**
- . Vingué de Vila-real, amb 7 anys
- . Vingué amb son pare Francisco Rupert Pi, de 66 anys, ferroviari, afiliat a l'UGT des de 1936; i sa mare Concepción Candao Gil, de 46 anys, també afiliada a l'UGT, des de la mateixa data que el marit.
- . Portaven també a dos germans més Vicente i Antonio
- . Tenia dos germans al front
- . Data d'evacuació 13 de juny de 1938
- . Acollits per B. Capella c/. Raval, s/n d'Antella

Rupert Candao, Vicente

- . **AMd'A H-99/1**
- . Vingué de Vila-real amb 14 anys
- . Ídem que son germà José Rupert Candao

Rupert Candao, Antonio

- . **AMd'A H-99/1**
- . Vingué de Vila-real, amb 10 anys
- . Ídem que son germà José Rupert Candao

Sajón Cortés Miguel

- . **AMd'A H-99/1**
- . Vingué d'Alqueries (Vila-real), amb 9 anys
- . Vingué amb sa mare i una germana
- . Data d'evacuació 16 de juny de 1938
- . Son pare estava al front

Sajón Cortés, Amparo

- . **AMd'A H-99/1**
- . Vingué d'Alqueries (Vila-real), amb 4 anys
- . Ídem que el seu germà Miguel Sajón Cortés

Sánchez Catalá, Emilia

- . Vingué de Madrid als 2 anys

Sánchez Catalá, Pilar

- . Vingué de Madrid als 3 anys

Sánchez Catalá, Miguel

- . Vingué de Madrid als 4 anys

Sánchez Catalá, Cristina

- . Vingué de Madrid als 7 anys

Sánchez Julián, Alberto

- . Vingué de Zurita de M. als 4 anys

Sánchez Julián, Cresencia

- . Vingué de Zurita de M. als 2 anys

Sánchez Julián, María

- . Vingué de Zurita de M als 8 anys

Sánchez Julián, Otilia

- . Vingué de Zurita de M. als 6 anys

Sánchez Julián, Patrocinio

- . Vingué de Zurita de M als 2 anys

Santamaría Romo, Antonio

- . Vingué de Madrid als 9 anys

Santamaría Romo, Eloy

- . Vingué de Madrid als 14 anys

Santos Lorenzo, Rafael

- . Vingué de Madrid als 9 anys

Família Sevilla - Burdeus

Alfonso Sevilla Urrea = Mariana Burdeus Osina de 56 anys, afiliat a UGT des de 1919	46 anys afiliada a UGT des de 1922
---	------------------------------------

RAFAEL SEVILLA BURDEUS

Sevilla Burdeus, Rafael

- . **AMd'A H-99/1**
- . Vingué de Borriana, amb 4 anys amb els seus pares
- . Data d'evacuació 14 de juny de 1938
- . Tenia un germà al front.
- . Acollits per V. Mateu c/. Raval s/n d'Antella.

Segarra Miralles, José

- . Vingué de Benicàssim (Castelló) als 9 anys
- . **AMd'A 98/10**
- . Data d'evacuació 28 d'abril de 1938
- . Entrada a l'Escola Llar 10 de maig de 1938

Sifre Abella, Vicente

- . **AMd'A H-99/2**
- . Vingué de Vila-real, amb 2 anys
- . Vingué amb els seus pares i un germà
- . Data d'evacuació 13 de juny de 1938
- . Foren acollits per M Capella, no diu el carrer

Soler Cepria, Bautista

- . **AMd'A H-99/2**
- . Vingué d'Almassora (Castelló) als 7 anys
- . Vingué amb els seus pares
- . Data d'evacuació 12 de juny de 1938
- . No consta l'acollidor/a, però l'adreça era c/. Galan i Garcia, s/n d'Antella

Tamborero Barreda, Celia

- . **AMd'A H-99/1**
- . Vingué amb 10 anys d'Orpesa
- . Era natural d'Uruguai
- . Vingué amb sa mare i son pare estava al front
- . Data d'evacuació 14 de juny de 1938
- . No consta la família acollidora

Tamborero Gimeno, Víctor

- . **AMd'A H-99/1**
- . Vingué amb 13 anys d'Orpesa
- . Vingué amb els seus pares
- . Tenia un germà al front
- . No consta la família acollidora

Usó Gallen, Bautista

- . **AMd'A H-99/2**
- . Vingué d'Alqueries (Vila-real) amb 2 anys
- . Vingué amb els seus avis i un oncle
- . Data d'evacuació 13 de juny 1938
- . Acollit per Antonio Mateu c/. G. Prim, s/n d'Antella

Usó Peris, Dolores

- . **AMd'A H-99/2**
- . Vingué d'Alqueries (Vila-real) amb 7 anys
- . Vingué amb els pares i tres germans
- . Data d'evacuació 13 de juny de 1938
- . Foren acollits per Antonio Mateu c/. G. Prim, s/n d'Antella

Família Usó Usó

Francisco Usó Herrero =	Rosario Usó Giménez
. AMd'A H-99/2	. AMd'A H-99/2
. Era natural de Vila-real	. Tenia 53 anys
. Tenia 44 anys	

ROSARIO	DOLORES	MARIA	ANTONIO
25 anys	23 anys	20 anys	7 anys

Data d'evacuació a Antella el dia 13 de juny de 1938,

Acollits per Antonio Mateu c/. G. Prim, s/n d'Antella

Usó Usó, Antonio

- . **AMd'A H- 99/2**
- . Vingué d'Alqueries (Vila-real), amb 7 anys
- . Vingué amb els pares i tres germans
- . Data d'evacuació 13 de juny de 1938
- . Acollits per Antonio Mateu c/. G. Prim, s/n d'Antella

Vázquez Valcárcel, Julio

- . Vingué de Castelló de la Plana als 10 anys

Vázquez Valcárcel, Adelina

- . Nascuda a Castelló el dia 3 de març de 1926
- . Filla de Sixto i Esperanza
- . Son pare era sabater
- . Vingué de Castelló de la Plana als 12 anys
- . **AMd'A H-98/10**
- . Data d'evacuació 14 d'abril de 1938
- . Entrada en l'Escola Llar 10 de maig de 1938

Ventura Manzana, Carmen

- . **AMd'A H-99/2**
- . Vingué d'Alqueries (Vila-real), amb 9 anys
- . Vingué amb sa mare
- . Data d'evacuació 13 de juny de 1938
- . Acollida en el carrer Xúquer, no consta la família
- . Son pare estava desaparegut en el front de Terol

Ventura Sajón, Vicente

- . **AMd'A H-99/1**
- . Vingué d'Alqueries (Vila-real), amb 16 anys
- . Vingué amb son pare Vicente Ventura Ballester, de 46 anys, afiliat a l'UGT des de

1922; el seu germà, sogra, cunyada i dos nebots.

. Data d'evacuació 16 de juny de 1938

Ventura Sajón, Pedro

. AMd'A H-99/1

. Vingué d'Alqueries (Vila-real), amb 8 anys

. Ídem que el seu germà Vicente Ventura Sajón

Placa col·legi Ricardo de la Vega

Homenatge als xiquets evacuats, auditori municipal 23 abril 1997

Comiat dels evacuats a Xàtiva, 24 abril 1997

a) Dades Generals

El dia 16 d'octubre de 1936, de Madrid, i quasi tots del col·legi Ricardo de la Vega, foren evacuats a Antella, 31 xiquets:

ANGUITA GONZÁLEZ, RAFAEL
ANGUITA GONZÁLEZ, PEDRO
ANGUITA GONZÁLEZ, MARIA LUISA
ANGUITA GONZÁLEZ, JUAN JOSÉ
ARCAL MESTRE, MANOLITO
BARRIOS CAPILLA, MARTIN
BARRIOS CAPILLA, ANITA
BENITO CASADO, ANGELA
BENITO CASADO, ANTONIO
BENITO CASADO, CARLOS
BENITO CASADO, FERNANDO
BONAFONTE ARENAS, MANUEL
CANDELAS BARRIOS, JOSÉ LUIS
CHANTAL BARRIOS, MARILUZ
CLEMENTE MORENO, CARLOS
CLEMENTE MORENO, LUIS
DIAZ VILLASANTE, JUSTO
DIAZ VILLASANTE, EUSEBIO
DIAZ VILLASANTE, RAFAEL
ESTEBAN PÉREZ, ENRIQUE
LORENZO HERRERO, RAFAEL
MANDEZ SANSEGUNDO, PEDRO
PIÑON ORTUÑO, JUAN JOSÉ
SÁNCHEZ JULIÁN, OTILIA
SEBASTIAN ANTÓN, LUIS
TARANCO ELVIRA, ISAAC
VAZQUEZ DOMINGUEZ, PEDRO

. En l'aire per datar i esbrinar:

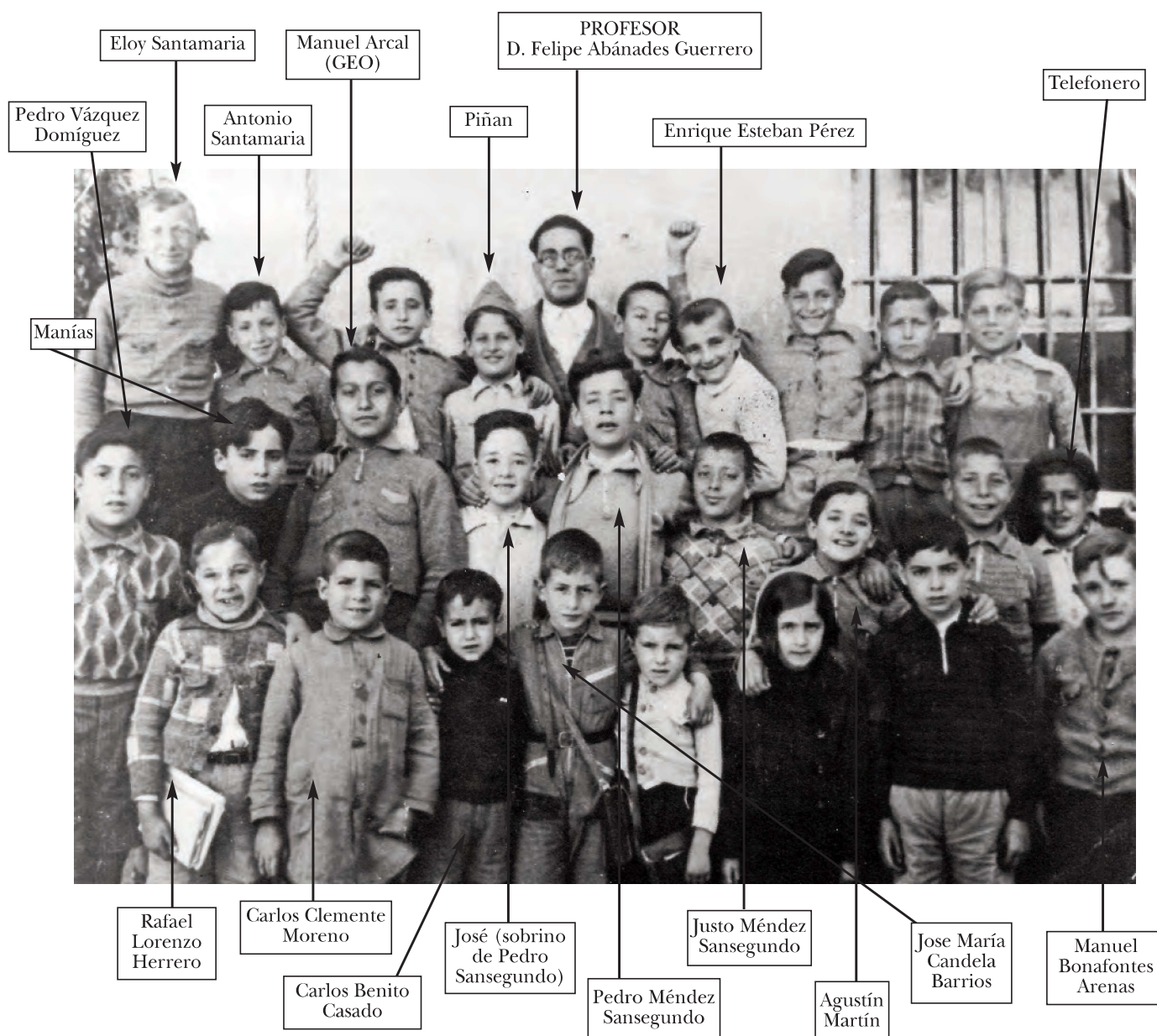
- ANTONIO SANTAMARIA
- FRANCISCO CALVO "Paco manias".
- JUAN MANUEL CANDELAS BARRIOS "Manin".
- Una família acollidora , però que no sabem a qui va acollir, fou Enrique Peris Ponce i Maria Vidal Sanchis.

ELS XIQUETS

El dia 16 d'octubre de 1936, 61 xiquets del col·legi *Ricardo de la Vega* del carrer Cava alta, 7 de Madrid, d'entre 7 i 14 anys, sota la direcció del mestre D. Felipe Abanades, els portaren en tren fins a València, els deixaren en un col·legi que estava davant l'estació del Nord "*possiblement l'actual Lluís Vives*", on els donaren dinar i en un camió els portaren a Càrcer; des d'ací 31 xiquets anaren a Antella i 29 a Sumacàrcer.

Els d'Antella foren rebuts a la casa del Rei, on famílies del poble anaven recollint-los i portant-los a les seues cases.

- Don Felipe era el mestre que portava, educava i "*civilitzarà*" a tots els xiquets en tan difícils circumstàncies; anava moltes vegades a València per cobrar la paga, i en tornava amb les mans buides, però quan cobrava els endarreriments no deixava de comprar regals i premis per als alumnes avantatjats; un d'aquests regals fou un plumier de fusta per a Martin Barrios, que per cert, li va trencar en el cap un dia de fúria provocada pels alumnes, i li feu un bony.
- Don Felipe quan s'enfadava, per no usar paraules grolleres, amb gotes d'escuma blanca als llavis, els deia "*mantudos, sois unos mantudos*", molts dels xiquets no entenien el significat d'aquestes paraules.
- Apareix Luisa González Hernández, com a filla d'una evacuada que nasqué a Antella?.
- Des de l'homenatge a Antella als xiquets evacuats (23 d'abril de 1997), tots es reunien a Madrid, tots els dilluns a Casa Alvarez c/. Lopez Silva, cantó al carrer Santa Anna, abans c/. de la Velas, tots per a parlar d'Antella.

– En data 27 d’octubre de 1997, en ple de l’Ajuntament són nomenats fills adoptius els xiquets i xiquetes acollits de Madrid i que aleshores encara vivien.

L’alcalde Leonardo Giménez i Giménez, en el nomenament de fills adoptius d’Antella, digué “era una distinció i un honor adequat, just i merescut per la relació establida entre aquests i aquelles acollits, que eren antellans de tot cor”.

El 30 de juny de 1999, els fills adoptius agraïen a l’alcalde Leonardo Giménez, tal nomenament, en trobar-se amb l’ànim satisfet per tal designació.

– El dia 18 de novembre de 1997, l’alcalde Leonardo Giménez i el secretari de l’Ajuntament entregaren als acollits i fills adoptius, el llibre “*Antella, abans i ara*”, i un pergami de fills adoptius; aquests obsequiaren al poble amb unes samarretes que portaven un dibuix de la Casa de les Comportes i la font de la Cibeles, les quals deien “*Els madrilenys ens unirem a la vostra infància que fou la nostra*”.

– Nou o deu companys dels que estigueren a Antella, seguien tenint contacte amb les famílies dels poble; un dia se’ls ocorregué anar-hi junts a Antella, i aleshores encarregaren una placa d’agraïment per l’acollida que entregaren a l’Ajuntament.

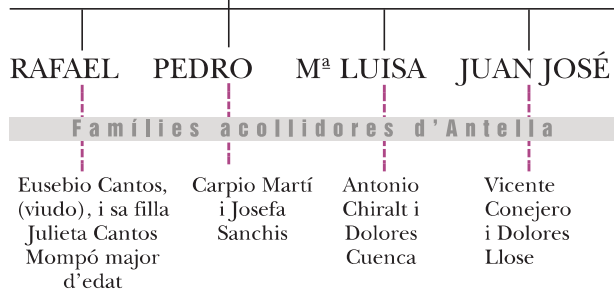
b) Biografies

Col·legi Ricardo de la Vega

Família B-1

Família Anguita González

Pedro Anguita = Luisa González Juárez

González Juárez, Luisa

AMd'A H-98/9

- . Evacuada a Antella, el dia 4 de desembre de 1936, amb 40 anys.
- . Acollida per J. Inglés d'Antella
- . Era filla de Santos i Vicenta.
- . Faltà als 75 anys a Madrid, en la clínica Virgen Blanca, del c/. Dr. Izquierdo, 63

Família B-1

Anguita González, Rafael

Nasqué a Madrid el dia 19 de febrer de 1931, fill natural de Pedro i Luisa. Faltà a la Clínica Moncloa de Madrid el dia 17 de gener de 2008. Família acollidora d'Antella, fou Eusebio Cantos Frigols (viudo), i sa filla Julieta Cantos Mompó, que aleshores ja era major d'edat. De major tenia una sastreria al carrer Arenal de Madrid

AMd'A H-98/9

- . Evacuat el dia 4 de desembre de 1936, als 6 anys
- . Evacuat a través del Partit Comunista
- . També foren evacuat els familiar, Juan, Pedro, i Mª. Luisa Anguita González

Família B-1

Anguita González, Pedro

Nasqué a Madrid el dia 3 de gener de 1933. Faltà a la clínica Puerta de Hierro de Madrid el dia 1 de febrer de 1984. Estava casat a la seua falta, i vivia a la Pl. Del Generalísimo, 12 de POZUELO (Madrid). Família acollidora d'Antella, Carpio Martí i Josefa Sanchis.

. AMd'A 98/9

- . Evacuat el dia 4 de desembre de 1936
- . Vingué amb sa mare i tres germans.
- . Tenia 5 anys.
- . Les mateixes dades que son germà Rafael

Família B-1

Anguita González, María Luisa

A Madrid en l'actualitat viu una germana anomenada Mari, María Luisa a l'actualitat té 87 anys.

Família acollidora d'Antella Antonio Chiralt Bou i Dolores Cuenca Benavent.

Família B-1

Anguita González, Juan José

Família acollidora Vicente Conejero Sampedro i Dolores Llose Ferrandis. Estigué sols un anys.

. AMd'A H-98/9

- . Evacuat el dia 16 d'octubre de 1936 als 10 anys
- . Vingué amb sa mare i tres germans

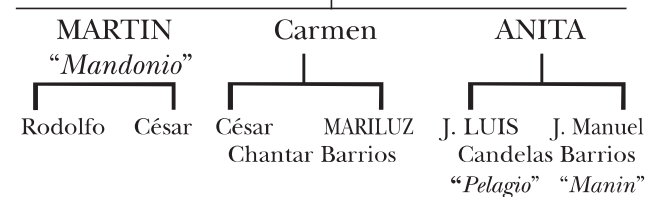
Arcal Mestre, Manolito

Fill natural de Bonifacio i Aurora. Tenia o té?, una germana anomenada Encarnita. Família acollidora d'Antella fou Eleuterio Inglés i Milagros Frigols. Va faltar a Antella als 14 anys, el dia 8 de maig de 1937, com a conseqüència d'unes picadures d'abelles en agafar mel d'un rusc.

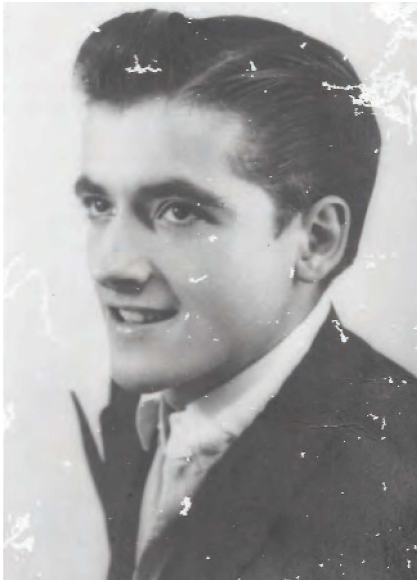
Família B-2

Família Barrios

Manuel Barrios Suarez = María Capilla Cerezo

Martín Barrios Capilla

Anita Barrios Capilla, amb ulleres

Manuel Bonafonte Arenas xiquet

Martin Barrios Capilla: Acollit per la família d'Antella, Batiste Sanchis i Victoria Taroncher. Apodat "Mandonio"

Carmen Barrios Capilla: Era infermera i es quedà a Madrid

Mariluz Chantal Barrios: Acollida per la família d'Amalia Sanchis mare de Tomàs el piragüista.

José Luis Candelas Barrios: Acollit per la família d'Antella Rafael Segura i Higinia Sanchis. "Pelagio".

Juan Manuel Candelas Barrios: Vingué a Antella, amb 3 anys, amb sa mare Ana i el germà José Luis, fou acollit per E. Andreu.

. **AMd'A H-98/9**

. **Manuel Barrios Suarez,** evacuat el dia 23 de febrer de 1937, de 57 anys, pertanyia al Batalló UGT, tenia dos fills en el front de Madrid, vingué amb la dona, un fill i dos néts; fou acollit per B. Sanchis.

. Natural de Villanueva del Rio (Sevilla)

. Vingué amb la dona, un fill i dos nets.

. Acollit per B. Sanchis c/. E. Castelar, 6 d'Antella

. **María Capilla Cerezo,** evacuada el dia 23 de febrer de 1937, de 53 anys, vingué amb el marit, un fill i dos nets. Acollida per B. Sanchis.

Família B-2

Barrios Capilla, Martin

- Anomenat "Mandonio". Tingué dos fills: Rodolfo (que no estava bé) i César (metge cardíolog en l'actualitat)

- Faltà en novembre de 1982

- Anècdota: Quan estava malalt i sentia les notícies de la Pantanada (20/10/1982), patia i es queixava "hay mi familia d'Antella, hay mi familia".

. **AMd'A H-98/9**

. Evacuat el dia 16 d'octubre de 1936 als 13 anys

. Acollit per B. Sanchis del c/. Emilio Castelar, 6 d'Antella.

. Tenia un germà en el front de Madrid

Família B-2

Barrios Capilla, Anita

Família acollidora d'Antella, Pura Vidal Martorell i Ricardo Ortiz Inglés.

. **AMd'A H-98/9**

. Natural d'Orcajo (Ciutat Lliure de Madrid)

. Evacuada el dia 29 de novembre de 1936, de 30 anys.

. Acollida per E. Andreu del c/. Raval, 6 d'Antella.

. Vingué amb dos fills

. El seu marit estava al front de Buitrago

Bonafonte Arenas, Manuel

- Família acollidora d'Antella, Joaquin Estarlich Inglés i Carmen Ortiz Grego.
- Nasqué a Madrid, 1 de gener de 1928; faltà també a Madrid, el dia 24 d'octubre de 1994.
- Es casà a Madrid, el 20 d'octubre de 1958, amb Francisca Alvarez Fernández, de la qual tingué tres fills, Luis Manuel (que li faltà als 10 anys), Jesús i Lourdes. Als setze anys marxa a Madrid; la família acollidora li digué que si es quedava seria com un fill com els altres, i heretaria com un més; però ell marxa perquè sa mare era viuda hi havia d'anar-hi per cuidar-la i fer-li companya. Sa mare era Juana de Arenas.
- A Madrid treballava a una casa de fertilitzants, i quan sabia que hi havia algun camió que venia a València pujava fins al pont de Gavarda, caminava a Antella, havia passat tota la nit en el vehicle; després de saludar i veure al matrimoni que el va acollir i adonar-se que estaven bé, els besava i tornava a marxar al pont de Gavarda a peu, per tal de tornar agafar el camió.
- El viatge de nuvis vingueren ell i la muller a Antella, i hagueren de caminar des del pont de Gavarda a Antella; eixe dia hi havia molta pluja i anaven pel caixer de la sèquia Reial; com que la maleta era de cartó anava desfent-se de l'aigua que queia; ella portava el vestit de núvia que anava penjant pel camí, i quan arribaren a Antella, anaven tots mullats. Quan estava a Antella, per alguns dies, sempre menjava arròs en les diferents varietats: paella, al forn, caldós, amb fesols i naps, etc. i també parlava perfectament el valencià.
- Com que ja estava malalt, al mes d'agost de 1994, vingué a Antella a ca Alfredo, per tallar-se el cabell a la perruqueria de Pedrin; als dos mesos faltà.

. AMd'A H-98/9

- . Evacuat el dia 16 d'octubre de 1936, als 9 anys
- . Acollit per J. Estarlich
- . Tenia un germà a València

Família B-3

Família Benito Casado

Carlos Benito Andrés = María Casado Dominguez

CARLOS ANTONIO FERNANDO ANGELA

Famílies acollidores d'Antella

José Conejero
i Nieves Mateu

Antonio Ferris i
Genoveva Pardo

Joaquin Ortiz i
Elvira Pla

- **María Casado Dominguez**, evacuada el dia 12 de novembre de 1936, als 34 anys, vingué amb quatre fills, acollida per R. Nadal, del carrer Emilio Castelar, 4 d'Antella. El seu marit era a la Secretaria del Partit Comunista a Madrid.

Família B-3

Benito Casado, Carlos

- Nasqué a Madrid, el dia 2 de maig de 1930, i faltà també a Madrid -Fuencarral-, el 19 de desembre de 1981.

La família acollidora d'Antella, fou José Conejero Sampedro i Nieves Mateu Pastor.

Es casa el dia 5 de setembre de 1958, amb Alicia García de Ceca, amb la qual tingué quatre fills, Alicia, Paloma, Pelayo i Pablo.

Fou metge que exercia a l'hospital la Paz de Madrid, al mateix temps que tenia una clínica d'anàlisis al passeig de les Delícies.

Fou un home polifacètic d'àmplia cultura, feu la carrera de perit agrònom, estudià belles arts, ja que era un aficionat de la pintura, parlava francès i anglès, i estudià rus.

Fou músic de la banda de música d'Antella mentre estigué ací, tocava la flauta i el saxo tenor; ja a Madrid seguia practicant, i quan venia al poble aprofitava per unir-se a la banda.

. AMd'A H-98/9

- . Evacuat el dia 17 d'octubre de 1936, als 7 anys.
- . Acollit per J. Conejero.
- . Vingué amb sa mare i tres germans.

Família B-3

Benito Casado, Antonio

- Nasqué a Madrid el dia 3 de juny de 1932, i faltà a Xàtiva el dia 20 de maig de 2016.

- Es casà amb Josefa Roca Gómez d'Antella, amb la qual tingué tres fills, Antonio, José Carlos i Sandra.

- De jove treballà a la fusteria Pardo d'Antella, fou escolà i músic (tocava el requint en la banda d'Antella).

- Marxa a Madrid a fer el servei militar obligatori (per primera vegada tornava a Madrid des que vingué evacuat).

- En la mili va compaginar el servei militar amb un taller de fusteria i estudià ràdio telegrafista de la marina mercant.

- En finalitzar la mili i els estudis de ràdio telegrafista, s'embarcà en un vapor de nom "El condado", navegant entre Àfrica i Europa.

- Quan naix el primer fill deixà la navegació i

Angela Benito Casado

Carlos Benito Casado

Antonio Benito Casado
18 setembre 1959

obrí una fusteria al barri de Vallecas de Madrid, aleshores estiujejava tots els anys a Antella, amb la seua família.

- En els anys 80 trasllada la residència a Antella, i més avant a Xàtiva.
- Fou introductor del treball amb el “*pladur*”, a Antella, ja que abans de venir al poble feu uns cursos a Alcalà d’Henares; amb els seus coneixements ensenyà a diversos joves del poble i començaren a realitzar obres pel poble i els voltants, entre les quals, les de l’estadi de futbol d’Elx per tal de celebrar el mundial del 82.

. AMd’A H-98/9

- . Evacuat el dia 12 de novembre de 1936, amb 5 anys
- . Acollit per A. Ferris.
- . Son pare estava a la Secretaria del Partit Comunista a Madrid.

Família B-3

Benito Casado, Fernando

- Nasqué a Madrid el 20 de juliol de 1934, i en l’actualitat resideix a Màlaga.
- Era el més menut de la família Benito-Casado, per això que a Antella estigué amb sa mare amb la família de Tomàs dels caragolets.
- De tornada a Madrid de jove aprengué l’ofici de protèsic dental en un taller d’un amic de son pare, lloc on estigué treballant uns anys, fins que tingué l’oportunitat de marxar a Suïssa on perfeccionà aquest ofici i gaudí de la seua passió, la muntanya.
- Recorda d’Antella que en sentir els avions,

sorolls forts, o estralls, eixia corrent de casa espantat, perquè li recordaven les bombes caigudes a sa casa de Madrid; finalitzada la contesa seguí a Antella mentre son pare estigué a la presó; molt agraït amb el poble per la seua gent tant sensacional, la seua vida familiar, i recorda com a poqueta nit les parelles eixien a passejar pel poble.

- Una vegada a Madrid, tots els estius venia a Antella amb la seua família; aleshores portaven sucre del racionament per fer coques; venien per de Xàtiva, i caminant fins Antella, creuaven el riu pel gual de la Barqueta, o per Alzira, i després en autobús a Alberic, i des d’aquest poble a Antella, amb un carro tirat per rucs.
- Es casa amb María Luisa Marin Segovia, amb la qual tingué una filla anomenada Verónica, que li ha donat un nét anomenat José Andrés.

. AMd’A H-98/9

- . Vingué amb 3 anys.
- . Acollit per R. Nadal. C/. E. Castelar, 4 d’Antella
- . Evacuat del “*Socorro Rojo*” el dia 12 de novembre de 1936
- . Altres familiars evacuats: sa mare i tres germans.
- . Son pare estava a la secretaria del Partit Comunista

Família B-3

Benito Casado, Angela

- Nasqué a Madrid, el dia 13 de març de 1929, i en l’actualitat resideix a La Corunya.

- Fou acollida a Antella, per la família Joaquin Ortiz i Elvira Pla Bernabeu (mestra nacional).
- El dia 16 de gener de 1957, es casa amb Ángel Herminio Floréz Noeira, amb el qual té dos fills, Ángel Carlos i Antonio.
- Angela, amb el seu germà Fernando i sa mare María, primerament foren evacuat a Corbera de Llobregat (Barcelona), i d'allí anaven a passar a Rússia, però davant la negativa de son pare, aconseguí que els evacuaren a Antella, amb els altres germans Carlos i Antonio, reunint així a tota la família al mateix poble.
- Atès que a sa casa de Madrid caigué una bomba, quan sentia el soroll dels avions s'amagava sota el llit; tenia molta por ací a Antella.
- La mestra D^a. Elvira Pla, i el seu marit Joaquim Ortiz que l'acolliren la tractaren com una filla, de la qual aprengué i més avant estudia la carrera de mestra.
- Recorda d'Antella quan s'empolsava la cara amb pols d'arròs, que era moda; de quan anaven per la Puríssima a ca Nievetes, per menjar pastissos i mones; i quan anaven al cinema de la pista del *tio* Paquito. També als seus germans, als quals els agradava nadar a l'Assut.
- D'entre els seus amics recorda a Otilia, Joaquim Ortiz i Alfredo el forner.
- En l'any 1941, de tornada a Madrid, ajuda son pare a fer de sastre, al mateix temps que estudia amb matrícula gratuïta i amb llibres de segona mà que adquiria del carrer Libreros, fins que l'any 1952 aprova en l'oposició de mestra amb plaça a La Corunya, on exercirà primerament a les aldees d'Oliveira del Jallàs i Asualada de Carballo, i ja a la capital de província es jubila en l'any 1994.

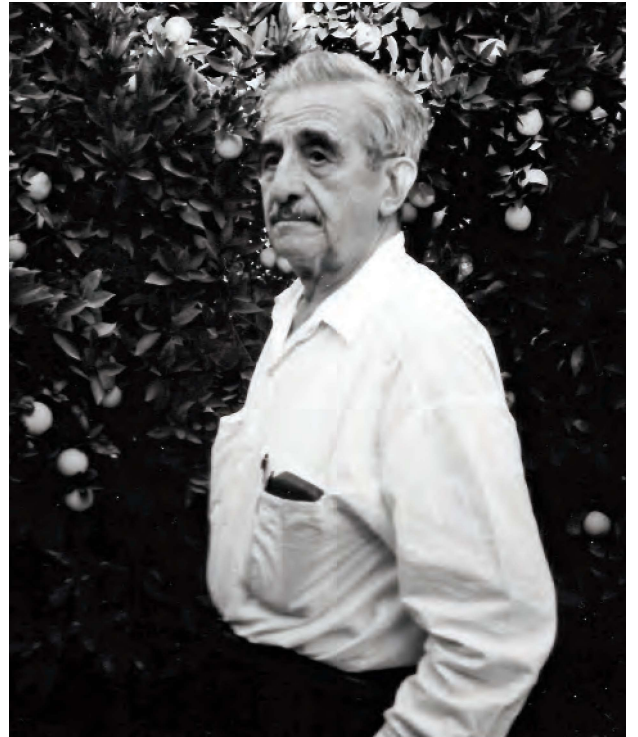
. AMd'A H-98/9

- . Evacuada el dia 12 de novembre de 1936, als 8 anys.
- . Acollida per E. Plana del carrer Emilio Castelar, 4 d'Antella.
- . Vingué amb sa mare i tres germans.

Família B-2

Candela Barrios, José Luis

- Nasqué a Madrid el 26 d'abril de 1929, i faltà també a Madrid -Clínica Puerta de Hierro-, el dia 16 de desembre de 1999.

José Luís Candelas Barrios

- Fill d'Anita Barrios Capilla, encara que consta que era fill natural de José i Luciana.
- Era el més xicotet dels que vingueren a Antella.
- La família acollidora d'Antella, fou Rafael Segura Micó i Higinia Sanchis Casp.
- Vingué a veure al seu oncle Martin Barrios Capilla a Antella i s'hi quedà.
- Es casà amb Lleny (nacionalitat anglesa), per això visqué a Madrid i Anglaterra.
- De mot a Antella l'anomenaven "*Pelagio*".
- El mestre D. Felipe que vingué amb els xiquets de Madrid, l'anomenava "*El capitán basuras*".

AMd'A H-98/9

- . Evacuà el dia 16 d'octubre de 1936, als 8 anys.
- . Vingué amb sa mare i un germà.
- . Acollit per E. Andreu.
- . Son pare estava al front de Buitrago.

Família B-2

Candelas Barrios, Juan Manuel

. AMd'A H-98/9

- . Vingué amb sa mare i un germà als 3 anys, el dia 29 de novembre de 1936
- . Son pare estava al front de Buitrago.
- . Fou acollit amb sa mare per E. Andreu del carrer Raval 6 d'Antella.

Família B-2

Chantar Barrios, Mariluz

- La família acollidora foren els avis materns del contacte. (Manuel Barrios i Maria Capilla)
- Filla de Rafael i Carmen.
- Falta el dia 14 de juliol de 1992, als 58 anys, en la clínica Puerta de Hierro de Madrid.

AMd'A H-98/9

- . Evacuada el dia 8 de desembre de 1936, als 5 anys.
- . Vingué amb dos avis, un oncle i un germà
- . Vingué de la Junta de Defensa de Madrid
- . Acollida per E. Sanchis, del carrer Raval, 20 d'Antella.

Família B-2

Chantar Barrios, César

AMd'A H-98/9

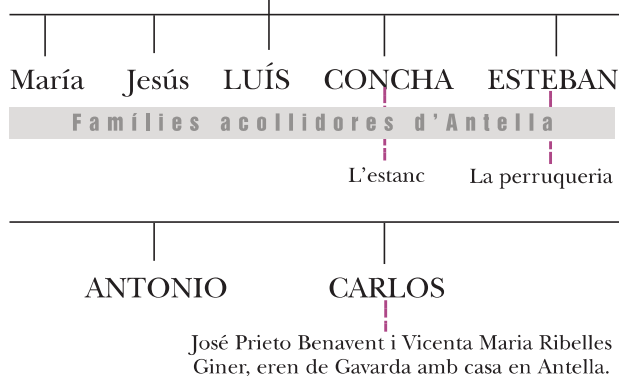
- . Evacuà el dia 8 de desembre de 1936, amb un any.
- . Vingué amb els avis, un germà i un oncle.
- . Acollit per E. Sanchis, del carrer Raval, 20

Família B-4

Família Clemente Moreno

Esteban Clemente = FRANCISCA MORENO

(se'n ve a viure a Antella a una escola amb el seu fill Antonio).

Família B-4

Clemente Moreno, Luís

- Nasqué a Madrid, el dia 28 de desembre de 1924 i faltà a Conca, el dia 22 de desembre de 2005, en estat de casat amb Angeles Santos González, de dit matrimoni tingueren una filla anomenada María Carmen. Fou acollit pels propietaris d'una carnisseria junt al forn d'Eladio.
- Mentre estigué a Antella, tots els matins li arre-

glaven el saquet i al llarg del dia anava a pasturar cabres de la família acollidora, per això que no anà a escola.

AMd'A H-98/9

- . Evacuà el dia 16 d'octubre de 1936, amb 13 anys
- . Vingué amb tres germans més.
- . Acollit per J. Mollà del carrer Xúquer, s/n

Família B-4

Clemente Moreno, Carlos

- Nasqué a Madrid, al carrer de las Velas, hui c/. López Silva, al barri "La latina" el dia 4 de febrer de 1928.
- La família acollidora d'Antella, fou José Prieto Benavent i Vicenta Maria Ribelles Giner, eren de Gavarda, però tenien casa a Antella.
- Es casà amb Encarnación Bonilla Arroyo el dia 16 d'abril de 1956, té quatre fills barons, Carlos, Pedro, Antonio i José María.
- **Amb més detall es veurà a l'entrevista que realitzà el company Leonardo Giménez.**

AMd'A H-98/9

- . Evacuà el dia 16 d'octubre de 1936, amb 9 anys, amb companyia de tres germans més.
- . Acollit per J. Prieto del c/. Blasco Ibañez, 14 d'Antella.

Família B-4

Clemente Moreno, María

AMd'A H-98/10

- . Evacuada el dia 14 d'octubre de 1936, amb 8 anys.
- . Vingué amb sa mare i 5 germans.
- . Acollida per Felipe Abánades del carrer Governador Rubio, (no consta núm.) d'Antella

Família B-4

Clemente Moreno, Antonio

- Nasqué a Madrid el dia 12 de gener de 1934, i faltà també a Madrid, el dia 10 de juny de 2005.
- No estigué casat.
- Fou acollit amb sa mare en la casa del mestre també evacuat Felipe Abanades, al carrer Santa Barbara, on aquest impartia classes a diversos xiquets evacuats.

AMd'A H-98/10

- . Evacuà el dia 26 de febrer de 1938, amb 4 anys.
- . Vingué amb sa mare i 5 germans.
- . Acollit per Felipe Abánades

Justo Díaz Villasante

Eusebio Díaz Villasante, amb Jaime Calvo i Elvira Martorell, parella acollidora

Rafael Díaz Villasante, amb mare acollidora Elena (dreta) i sa mare (esquerra) Antella, 5 de maig 1958

Família B-4

Clemente Moreno, Concha

- Nasqué a Madrid el dia 31 de desembre de 1931, i faltà a la mateix població el dia 27 de juny de 1971.
- Ens consta que es va casar amb Antonio Hidalgo, del qual nasqueren dos fills Antonio i María del Carmen.
- Fou acollida a l'estanc del carrer Molí, cantó amb Ramón y Cajal.

AMd'A H-98/10

- . Evacuada el 31 de desembre de 1936, als 5 anys.
- . Vingué amb tres germans.
- . Acollida per S. Català, del carrer Blasco Ibañez (no consta núm.) d'Antella

Família B-4

Clemente Moreno, Esteban

- Nasqué a Madrid el 16 de març de 1923, i faltà al mateix lloc el dia 5 de novembre de 1969.
- Es casa amb Pilar Pérez, de qui tingué dos fills Esteban y Maria del Carmen.
- Fou guarda municipal de l'Ajuntament de Madrid.
- La que fou mare acollidora era perruquera de dones en el carrer Molí.

AMd'A H-98/10

- . Evacuat el 31 de desembre de 1936, amb 15 anys.

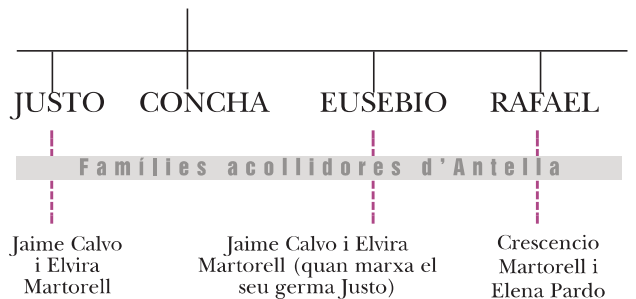
. Vingué amb tres germans.

. Acollit per A. Taroncher c/. Blasco Ibañez, s/n d'Antella

Família B-5

Família Diaz Villasante

Justo Diaz = Concepción Villasante López

. AMd'A H-98/10

- . Tenien a més dos fills en el front d'Aragó i Madrid
- . **Concha Villasante López**, vingué el dia 1 de desembre de 1936, amb 41 anys, fou acollida per C. Martorell, del c/. Blasco Ibañez, 14 d'Antella.
- . Venia de la Junta de Defensa de Madrid

Família B-5

Diaz Villasante, Justo

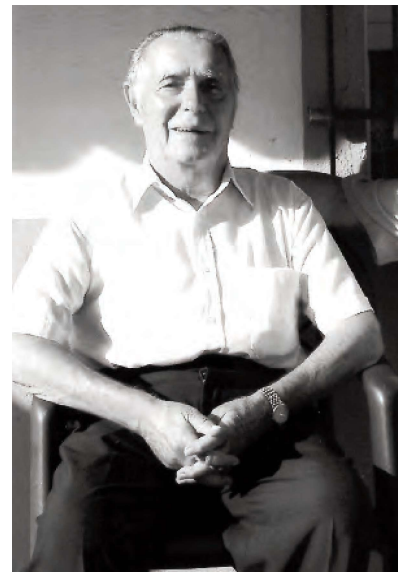
- Nasqué a Madrid el dia 3 de novembre de 1917, i faltà també a Madrid el dia 17 de febrer de 1985.
- La família acollidora d'Antella, fou Jaime Calvo Rodriguez i Elvira Martorell Baroch

Enrique Esteban Pérez

Enrique Esteban i Vicent Pascual

Rafael Lorenzo Herrero

- Vingué a Antella, el primer de tres germans, i a la seua marxa la família acollidora acollí al seu germà Eusebio.
- Residia a Madrid a la Plaça Gabriel Miró, 3.
- Fou jutge comarcal del Jutjat d'Alberic, des del 15 d'octubre de 1946, fins a 23 de setembre de 1947, ja que marxa amb el mateix càrrec a Jerez de los Caballeros (Badajoz), després a Valdepeñas (Ciutat Reial) -any 1962-, després ja no ens consten posterior destins.

Família B-5

Diaz Villasante, Concha

- Vingué de Madrid als 6 anys (02)

Família B-5

Diaz Villasante, Eusebio

- Nasqué a Madrid el dia 4 d'abril de 1923, i faltà també a Madrid -Clínica la Paloma-, el dia 22 de novembre de 1995.
- La família acollidora fou Jaime Calvo Rodriguez i Elvira Martorell Baroch.
- De professió metal·lúrgic, treballava el ferro.
- Tots els anys venia a Antella, per veure a la família que el va acollir, dues vegades vingué des de Madrid a Antella en bicicleta, i una altra en moto.
- A la seua faltà fou incinerat i per desig propi, les seues cendres foren llançades a Antella, a la sèquia Reial.

Família B-5

Diaz Villasante, Rafael

- Nasqué a Madrid en l'any 1926 (no ens consta

la data), i faltà també a Madrid el dia 24 d'abril de 1989.

- La família acollidora fou Cresencio Martorell Baroch i Elena Pardo Aznar.
- Vingué a Antella, l'últim dels tres germans.
- De professió a Madrid, fou pastisser.
- Vingué de Madrid als 12 anys.

Esteban Pérez, Enrique

- Nasqué a Madrid, el dia 10 d'abril de 1927, i faltà també a Madrid, el dia 1 de desembre de 2017.
- Es casà amb Isabel Robledo Abad, amb la qual tingué dos fills, Enrique i Isabel.
- La família acollidora d'Antella, fou Eladio Barber i Guadalupe Sanchis
- Aprengué fontaneria als 10 anys, que començà a treballar.
- Marxa a la Legió a fer el servei militar obligatori, i en finalitzar començà a treballar en l'Empresa Municipal de Transport (EMT), com a xapista als tallers de Fuencarral (Madrid).
- Es va jubilar als 60 anys, i els cap de setmana treballava d'acomodador de l'estadi de futbol del Real Madrid.
- Sempre tenia present Antella.
- A la seua faltà el seu cos fou incinerat, i les seues cendres foren llançades al riu Xúquer a peu de l'assut en Antella.
- Vingué de Madrid als 10 anys.

Lorenzo Herrero, Rafael

- Nasqué a Casaseca de las Chanas (Zamora), el dia 26 de març de 1928; i faltà a Madrid -hospiti-

tal San Carlos-, el dia 25 de juliol de 2006.

- Fill natural de Lorenzo i Isabel.
- La família acollidora d'Antella Joaquin García Cerdà i Nieves Ubeda Aparici.
- A tots els xiquets que vingueren de Madrid, en la casa del Rei, anaven acollint-los diferents famílies del poble, a ell, com que no estava massa net i portava alguna que altra lleganya, estava esperant, fins que el fill de la família acollidora, Joaquin, que ja festejava, en donar-li llàstima se l'emportà a casa dels seus pares; aquests d'entrada no es va parèixer massa bé, però sa mare el llavà a un llibrell, i l'acolliren; el xiquet de content que estava li pregunta a la Sra. Ubeda, com l'havia de cridar, com a mare, tia, senyora, etc., aquesta li digué que mare.
- Quan passà un temps després de finalitzar la guerra, un oncle del xiquet vingué al poble i se l'endugué a Madrid, on era el cuiner de la casa Botín, restaurant de gran prestigi de la plaça Major.
- Estigué present en l'homenatge de l'Ajuntament d'Antella, als xiquets de la guerra de data 23 d'abril de 1997.

Méndez Sansegundo, Pedro / o Justo (02)

- Vingué de Madrid als 13 anys.
- No ens consten dades.

Família B-6

Família Pinedo Fernández

Pinedo Fernández, Ángel

AMd'A H-98/7

. Vingué de Madrid a Antella, als 8 anys

Memòria Oral

- . Fou acollit per la família José Catalá Ferris i Vicentica Bou Calvo.
- . Tornà a Antella, un dia esporàdic, sol·licitant a la propietària actual de la seua casa d'acollida del carrer Molí, que el deixara veure el corral per si encara estava la figuera que ell coneixia de menut.

Família B-6

Pinedo Fernández, Carlos

AMd'A H-98/7

- . Vingué de Madrid a Antella, als 7 anys
- . Fou acollit per la família Vicente Ansurias Peris i María Benavent Pascual, anomenats "castellanos".
- . Fou encarregat dels motors que hi havien a les sènies de Guitarra i Vallejo, fins als 30 anys, quan marxà i ja no en tornà.

Piñan Ortuño, Juan José

- Família acollidora a Antella, fou José Rodríguez i Virtudes Peris Sotos, vivia al forn de Lolita del carrer Ramón i Cajal.
- Vingué a Antella, amb 13 anys i marxà als 20 o 25 anys.
- En Antella ajudava en el camp als familiar que l'acolliren, però no li agradaven les tasques del camp.
- A Madrid, exercí la professió de taxista.
- Quan venia a Antella, prou sovint, deia que estava a sa casa, i per tant a la dona li parlava en valencià, cosa que ella no entenia, i deia que al poble sols es parla aquesta llengua.
- Tingué tres fills i una filla.
- Faltà abans de l'any 1997, anys que feren l'homenatge als xiquets de la guerra en Antella.

. AMd'A H-98/9

- . Evacuat el dia 16 d'octubre de 1937, als 13 anys.
- . Acollit per J. Calvo del carrer Ramón i Cajal, 21 d'Antella.
- . Son pare era sergent, al front Hinojosa del Duque.

Sánchez Julián, Otilia

- Nasqué a -Gamonal- Talavera de la Reina (Toledo), el dia 7 d'agost de 1931; i faltà a l'hospital de la Ribera d'Alzira, el dia 22 de febrer de 2016.
- Vingué a Antella amb els seus pares, germans i germanes, estigué al carrer Blasco Ibañez, casa d'Eladio, on morí una germana seua anomenada Patrocina.
- Era filla natural de Cresencio i Albina.
- La família acollidora en Antella, foren José Barber i Hilaria Ortiz.
- Vingué de Zurita de M. Als 6 anys (02)

Sebastian Antón, Luís

- Nasqué a Madrid, el dia 22 de maig de 1924; i faltà a la mateixa població el dia 31 de gener de 2011.
- Fill natural de Mariano i Tomasa.
- Donà el seu cos a la Facultat de Medicina de la Universitat Autònoma de Madrid.

Suarez ....., Luís

- Família acollidora José Giménez i Vicenta Maria Vidal (de les cabretes).
- Vivia a la casa cantonera del carrer Molí amb Josep Alberola.

Juan José Piñón Ortuño amb
Virtudes Rodríguez

D'esquerra a dreta i dalt cap
avall Manuel Capella, Eduardo
Part, Ignacio Barber i Carlos
Clemente

D'esquerra a dreta i dalt cap avall
Amic de Navarrés, Manuel
Capella, Ignacio Barber i Carlos
Clemente

Pedro Vázquez Domínguez
15 agost 1942

- Era cosí de María Luisa Suarez.
- Després de la guerra es trobava passejant al carrer Josep Alberola, i en un descuit es troba detingut per diversos policies de la secreta (Brigada Politico Social), que l'acusaren de pertànyer a algun partit polític d'esquerres.

Taranco Elvira, Isaac

- Nasqué a Madrid, el dia 24 de febrer de 1924, faltà també a la mateixa població el dia 6 d'agost de 2007.
- La seua adreça a Madrid, era c/. Ribera a Curtidores, 3
- Acollit a Antella per la família Antonio Mateu Pardo i Presentación Escribano Vidal.

Vázquez Domínguez, Pedro

- Nasqué en l'any 1923, i faltà a Madrid, el dia 8 de febrer de 2010.
- Fill natural de José i Teresa.
- Família acollidora d'Antella, fou Quico Montagudo Morrió i Eugenia Juan Sanchis.

a) Dades Generals

Aquesta Escola Llar s'obri a la Casa del Rei el dia 24 de gener de 1937.

Era de règim intern, per a xiquets "anormals o difícils"

Els xiquets i dos xiquetes procediren quasi tots de col·legis de Madrid.

- Grup Escolar Goya.
- Grup Escolar Pérez Galdos.
- Grup Escolar Tirso de Molina
- Grup Escolar Joaquin Costa
- Grup Escolar Nicolás Salmerón.

L'Escola Llar d'Antella, tenia capacitat per a 35 alumnes, però arriba a tenir-ne 40.

Xiquets de l'Escola Llar jugant a futbol

b) Alumnes (01)

Alvarez Fermin, Juan

- . Vingué als catorze anys
- . **AMd'A H-98/9**
- . Son pare estava a Osca i el germà al front d'Aragó
- . Data d'evacuació 1 d'octubre de 1937
- . Entrada a l'Escola Llar en juny de 1937

Alvarez Palencia, Enrique

- . Vingué als catorze anys, nascut el dia 25 de gener de 1923.

Aparicio Alonso, Eugenio

- . Vingué en quinze anys, nascut el dia 11 de desembre de 1922
- . **AMd' H-98/9**
- . Data d'evacuació 30 de setembre de 1936
- . Entrada a l'Escola Llar 26 de gener de 1937
- . Tenia un familiar en el front del Centre.

Aparicio Alonso, Juan

- . **AMd'A H-98/9**
- . Evacuat el 30 de setembre de 1936, del c/.Tirso de Molina,1 de Madrid
- . Entrada en l'Escola Llar en març de 1937
- . Vingué en onze anys del Grup Escolar Goya

. Tenia un germà en el front a Guadalajara

Aparicio Alonso, Luís

- . Vingué en nou anys
- . Ídem que el seu germà Juan

Arias Navalón, Antonio

- . No consta a l'edat que vingué
- . **AMd'A 98/9**
- . Data d'evacuació 30 de setembre de 1936
- . Data d'entrada a l'Escola Llar 26 de gener de 1937

Azcona López, Manuel

- . Vingué als tretze anys, nascut el dia de març de 1924

Balaguer Ortega, Mariano

- . **AMd'A H-98/9**
- . Evacuat el dia 30 de setembre de 1936, procedent del Grup Escolar Menendez Pelayo c/. Paseo Delicias, 32 de Madrid
- . Vingué als dotze anys, nascut el dia 8 d'abril de 1925
- . Entrada en l'Escola Llar gener de 1937
- . Tenia un familiar en el front del Centre.
- . Una nota diu que marxa a Sollana.

Boto, Carlos

- . Reclamat per sa mare el dia 28 de gener de 1937

Diego (de) García, José

- . Vingué als tretze anys, nascut el dia 2 d'abril de 1923
- . **AMd'A H-98/9**
- . Data d'evacuació 30 de setembre de 1936
- . Entrada en l'Escola Llar 26 d'octubre de 1937
- . Tenia un familiar en el front de Terol

Durán Fariñas, Francisco

- . Vingué als onze anys de Valladolid, nascut el dia 4 d'octubre de 1926

Fernández Marin, Manuel

- . Vingué als tretze anys d'Oviedo, nascut el dia 1 de gener de 1924

Fernández San Martín, Luís

- . Vingué als dotze anys, el 19 de maig de 1925

García Michelena, Manuel

- . Vingué als dotze anys, nascut el dia 1 de gener de 1925
- . El dia 18 de març de 1937, serà traslladat a la Colònia d'Alboraig, on estava sa germana.
- . Son pare li envia 10 pessetes mitjançant l'escola llar d'Antella.

Giménez García, José

- . Vingué als tretze anys, nascut el dia 27 d'agost de 1923
- . **AMd'A H-98/9**
- . Data d'evacuació 30 de setembre de 1936
- . Tenia dos familiars en el front del sector Centre

Gómez Rodríguez, Jesús

- . Vingué als catorze anys

González Escudero, Félix

- . Vingué als tretze anys

Goñi, José

- . Vingué als catorze anys
- . Reclamat per sa mare el 12 de febrer (s'ignora l'any)

Goñi, Ismael

- . Vingué als 11 anys
- . Fugat del centre el dia 31 de gener (s'ignora l'any)

Els xiquets prenent el bany en l'Assut d'Antella

Ibeas Martín, Emilio

- . Vingué als dotze anys, nascut el dia 29 de maig de 1925
- . **AMd'A H-98/9**
- . Data d'evacuació 30 de setembre de 1936
- . Tenia tres germans en el front de Madrid
- . Marxa a Alboraig

Linares Yuste, Antonio

- . Vingué als nou anys

Lorenzo García, Victoria

- . Vingué als catorze anys d'Oviedo, nascuda el dia 10 de març de 1922

Lorenzo García, Fernando

- . Vingué als onze anys, nascut el dia 7 de febrer de 1926

Lorenzo Rodríguez, Pedro

- . Vingué als nou anys
- . El dia 26 de març de 1937, fou traslladat a l'Institut Psiquiàtric d'Aravaca de Torrent, per malaltia

Martín Delgado, Eduardo

- . Vingué als onze anys

Martín Delgado, Manuel

- . Vingué als nou anys

Martín Pelaez, Tomás

- . **AMd'A H-146/3**
- . Evacuat el dia 6 de desembre de 1937; el Ministeri d'Instrucció Pública, ordena la seua acollida com a víctima de la barbàrie feixista
- . Vingué als 10 anys de Valdepeñas (Ciutat Reial)

Nieto Navarro, Francisco

. Vingué als tretze anys

Puch Prieto, Luís

. Vingué als 10 anys, nascut el dia 1 de març de 1927

. A la llista general de xiquets evacuat consta amb el cognom **Puig**

Rojo Santos, Luís

. Vingué als catorze anys, nascut el dia 25 d'abril de 1923

Rojo Santos, Ángel

. Vingué als dotze anys

Sánchez Carralero, Gregorio

. Vingué als tretze anys, nascut el dia 20 de novembre de 1923

Sánchez del Amo, Félix

. Vingué als catorze anys, nascut el dia 31 de desembre de 1922

San Martín Pérez, Isaias

. Vingué als catorze anys, nascut el dia 24 de novembre de 1922

Saura Alvarez, Obdulia

. Vingué als huit anys

Sopeña, Gregorio

. Vingué als dotze anys

Sopeña, Salvador

. Vingué als set anys

Suarez Martínez, Fernando

. Vingué als dotze anys, nascut el dia 6 de maig de 1924

. Son pare li envia 15 pessetes, administrades pel director de l'escola Llar

. **AMd'A H-98/10**

. Data d'evacuació 30 de setembre de 1936

. Son pare estava al front de Madrid.

: Marxa a Madrid

Torres de la Torre, Leonardo

. Vingué als dotze anys, nascut el dia 10 d'abril de 1925

. **AMd'A H-98/10**

. Data d'evacuació 3 d'octubre de 1936

. Tenia un germà al front de Madrid

. Marxa a Alboraig.

Turel Cid, Joaquín

. Vingué als catorze anys, nascut el dia 4 de març de 1922

Bibliografia

- Arxiu Antella, un poble de Joan F Herrero i Piqueres. Expte. 04.07

- Arxiu Municipal d'Antella.H-98/7.

- Memòria oral de veïns d'Antella.

Abreviatures AMd'A es refereixen a l'Arxiu Municipal d'Antella

LA LABOR DEL MINISTERIO DE INSTRUCCIÓN PÚBLICA
La colonia de niños inadaptados de ANTELLA

Una casita en la ribera del Júcar. Es una Colonia. Sin embargo, ¿es realmente una Colonia niños? Así lo parece, aunque a poco perspicaces que seamos, notaremos que hay un no sé qué en el ambiente, en los rostros de los niños, en su manera de actuar, que avisa que estamos ante un caso especial, ante una Colonia y unos niños que no son como las demás Colonias y los demás niños. Así es. Son niños que han vivido y se han desarrollado en un ambiente de odio hacia todo lo existente. Son los niños de los suburbios de las grandes ciudades. Son aquellos mismos que, ateridos de frío y cubiertos de andrajos, pegaban su sucia natiz a los cristales de los escaparates tras de los cuales percibían manjares y golosinas que no eran para ellos. Triste sociedad la que consentía este crimen. Por eso ellos la odiaban con un odio instintivo.

Este es el caso de los niños de Antella, el de tantos y tantos niños criados en la miseria más espantosa, en esa horrible miseria que convierte a los hombres en bestias y mata toda sensibilidad. Tristes seres que cruzan por la vida sin encontrar una palabra de aliento, de cariño, que pueda conducirlos por otra senda que no sea la comprendida, por una senda de amor, de regeneración, de justicia social.

Pero he aquí que el fascismo quiere tender sus garras sobre nuestra España. Se produce el choque sangriento, y el pueblo se apresta a la lucha, a la defensa de su querida España, de sus libertades, de la paz y de la jus-

ticia social. Y el pueblo tiene que dejar a sus hijos abandonados para defender y salvar lo que, para él, vale aun más que sus hijos. Sin embargo, el pueblo sabe que no los deja solos. Que aunque la cruel metralla fascista deshaga sus hogares, hay quien vela por que el tesoro de la infancia no se pierda. Y se hacen las evacuaciones de niños a Levanto. El ministerio de Instrucción Pública se apresura a instalar Colonias y Guarderías infantiles para acoger a toda esa infancia que había que salvar y que Madrid envía hacia sitios menos peligrosos, donde su vida pudiera ser conservada. Pero en los primeros momentos no se pudo atender a todos de la manera más conveniente. Entonces vuelven a emprender su errar vagabundo, sus peleas con los chicos del pueblo, sus destrozos en los campos... La gente del pueblo empieza a repudiarlos. Nadie quiere oír hablar de ellos, y otra vez encuentran el vacío a su alrededor.

Un buen día son llevados a Antella. Allí les aguardan dos maestros. Todo para ellos es nuevo. Tienen un hogar confortable, comida sana y abundante, un río para bañarse, campo donde correr y jugar, libros para estudiar. Pero no les interesa el estudio, ni el hogar confortable. Río y campo lo tenían ya antes, lo han tenido siempre. ¿Que es, pues, lo que van a hacer allí? Van a convertirse en hombres. Poco a poco, el talento, la fina

percepción, el gran conocimiento de la Humanidad del maestro responsable de Antella hace que estos niños (treinta y cinco de catorce a diecisiete años) sientan interés por alguna cosa: el estudio. Y es el estudio el que obra el redentor milagro. Un trabajo intenso, poco tiempo para pensar libremente, para sentir ninguna añoranza. El estudio de las matemáticas superiores, de los grandes hombres, de las grandes figuras mundiales, de la Naturaleza, y el ejemplo vivo de los maestros (almas de la verdadera Pedagogía), hacen ver a estos niños, ya casi hombres, que su verdadera vida es la presente, y se avergüenzan de la que han llevado. Ya casi es logrado. Alguna vez, un relampago cruza su mente, y es entonces cuando su frente se oscurece, cuando sus rasgos toman aquella expresión que creímos percibir. Pero en estos momentos son tan escasos... ¡Están tan bien distribuidas todas las horas del día...!

Xiquets de la Colònia número 1 de l'Escola-Llar d'ANTELLA

Fotos cedides per:
Ministerio de Cultura y Deporte.
Archivo General de la Administración.
Fondo Delegación Nacional del
Servicio Exterior de Falange. IDD
(09)017.012, caja 16/00026, sobre nº
21: nueve (9) imágenes del hogar para
niños repatriados en Antella
(Valencia) (s.f.).